

Dennis Tyfus

'He means well' rarely means something good

Voor zijn eerste solotentoonstelling in Brussel infiltreert Dennis Tyfus de schouwplaats van uitvoerende kunstvormen als dans, theater en muziek. De holle frase '*Hij bedoelt het goed*' belooft meestal weinig goeds dient als titel en als maskerade. Tyfus ondermijnt schijnbaar van meet af aan de ambitie van zijn expositie, maar wie dit leest als een uiting van zelfspot is reeds misleid: ontduiking van de verwachtingen, formaliteiten en structuren van de kunstwereld is een serieuze praktijk.

Sinds zestien jaar verzamelt de Antwerpse kunstenaar zijn activiteiten en werken onder de naam Ultra Eczema, dat gaandeweg evolueerde van een punkzine naar een overkoepelend label: hij runt samen met Vaast Colson de ruimte Stadslimiet, vertolkt wekelijks de heffe des volks in een kluchtig luisterspel op Radio Centraal, vermaakt live zijn keelgeluiden tot moeilijk verteerbare klankgedichten als Vom Grill, brengt ongehoorde archiefopnamen van Belgische avant-garde dichters en performancekunstenaars uit, maakt sculpturen als toespelingen op situaties, psychedelische tekeningen van mensen met dierlijke trekken of vice versa, en fotocollages als kubistische reportages van zijn directe omgeving, die al dan niet terecht komen in zijn kunstenaarspublicaties, platenhoezen of efemeer drukwerk. Elke 'uitgave', welke vorm die ook aanneemt en ongeacht de signatuur, krijgt een nummer en een vormgeving. Als een levende oeuvre-catalogus die de tel tracht bij te houden, maar elk systeem weigert.

Het vaste kader van de instelling speelt voor Tyfus eenzelfde beperkende en dus uitdagende rol als een artistieke categorie of een technische onkunde. De Beursschouwburg, die zich profileert als een 'platform voor tussenkunsten', beschikt niet over tentoonstellingszalen. Zo is de tentoonstelling zowel een verslag van zijn recent beeldend werk als een spel met de gegeven omstandigheden.

In de trappenhal doet een videoprojectie zich voor als een livestream van de dansvoorstelling die in de bovenliggende zaal bezig is. De ondertiteling verzoekt ons om stil te zijn op de gang. Wie de danser niet herkent, stelt zich misschien weinig vragen bij deze 'binnenkomer'. Tot we oog in oog staan voor het tweede videowerk waarin Tyfus als acteur optreedt. Zijn aanstellerige zelfportret of *selfie* spaart het narcisme en het machismo waarmee dit genre doorgaans gepaard gaat niet. Tyfus kijkt zwoel in de camera, tuit de lippen, laat zijn tanden zien, zet grote ogen op, en lijkt geheel onder de invloed van zijn eigen expressiviteit. De pointe van deze schertsvertoning is dat de kunstenaar zijn positie tegelijkertijd performt én belichaamt. Hij ontziet zichzelf niet, als professionele poseur, maar retourneert evenzeer de blik van de toeschouwer.

In iedere ruimte staat een lege stoel, als een decorstuk dat de komst van een personage aankondigt. Elk exemplaar is uitdrukkelijk gereserveerd voor de onnavolgbare Guillaume Bijl, een kunstenaar-archeoloog van de tegenwoordige tijd, en tevens een aanwezig figuur in de Antwerpse kunstscene. Het prototype kan je, met precies dezelfde functie, terugvinden in Stadslimiet. De subtiele verschuiving van een reële, sociale situatie naar de huidige reëncenering ligt besloten in het officiële metalen plaatje, dat

iedereen behalve Bijl verbiedt om de stoel als gebruiksobject te behandelen. Daarentegen vind je in de toiletten een vrijblijvende gebruiksaanwijzing: 'met uw handen doet u wat u wil na elke plasbeurt'.

Het maken (uitvinden) van beelden staat voor Tyfus niet los van het leven. Berekenende voorbereiding en langdurige uitwerking zouden hem te ver leiden van de actie, het moment, het gemoed. Vooral het tekenen heeft hij sinds jongs af aan in de vingers: figuren in stripstijl, en een rusteloos lijnenspel dat een productieve angst voor de leegte suggereert. Op de vier monumentale vlaggen die hij als gelegenheidsdragers opvoert, is vereenvoudiging niettemin de standaard. De figuren worden herleid tot tranen, tot uitdrukkingen. Zijn reeks pasteltekeningen is dan weer uitzonderlijk schilderkunstig. Dergelijke veranderlijkheid van stijl en medium is vanzelfsprekend voor een kunstenaar die te allen tijde zijn mogelijkheden verkent.

Een luidruchtige ventilator met wapperende dreadlocks leidt ons naar de bar, waar een onbemande dj-tafel met drie platenspelers staat. De groene, gele en rode elpees herhalen elk dezelfde baslijn, zang- en gitaarpartij door een *locked groove*, als een onsaamenhangende reggaeband die in een vicieuze cirkel is beland. Tyfus, voor wie de tastbaarheid van een vinylplaat even onvervangbaar is als de vormgeving van zijn hoes, gaat na in welke mate een muziekgenre vergroeid kan zijn met een beeldcultuur. Of, in het geval van de dichtbundel *Het lichte lied*, met een taalcultuur. Samen met Gerard Herman bewerkte hij een reeks interviews met gasten van het Vlaamse liedjesprogramma Tien om te Zien, die journalist Mathias Danneels voor het weekblad *Primo* optekende. 'ik luister niet met de oren van een muzikant!!! / ik luister met de oren van een breed publiek!!!', zo luidt het gedicht met de titel 'Jos, lokale neringdoener'. Zeemzoete bloemenfoto's, genomen door zijn vader, illustreren de publicatie. Zonder ironie. Deze persiflage is een hommage, aan de vrije speelruimte van de omgangstaal en de banale schoonheid van het amateurbeeld, waarmee Tyfus tussen de regels door de codes van een groep blootlegt.

Caroline Dumalin, 2014

Dennis Tyfus
Solo Expo, 4 Oktober — 29 November 2014
Open van Woe — Za, 12:00 — 18:00

Vernissage 3 Oktober, 19:00

Met dank aan: Bouwdroger (Ruben Temmerman) en VDB-PA (Jan Van den Brande)